

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Факультет міжнародних відносин**

Кафедра міжнародних відносин

**СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«ПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ГЛОБАЛЬНОЇ МЕДІАСИСТЕМИ»**

**підготовки Доктора філософії (PhD)
галузь знань С Соціальні науки, журналістика та інформація та міжнародні
відносини, Спеціальності С3 Міжнародні відносини, освітньо-наукової програми
«Міжнародна відносини та стратегічні комунікації України та ЄС»**

Луцьк – 2025

Силабус вибіркового освітнього компонента «Політичні проблеми глобальної медіасистеми» підготовки Доктора філософії (PhD), галузь знань С Соціальні науки, журналістика та інформація та міжнародні відносини, Спеціальності С3 Міжнародні відносини, освітньо-наукової програми «Міжнародна відносини та стратегічні комунікації України та ЄС»

Розробник: Тихомирова Є.Б., професор кафедри міжнародних відносин, доктор політичних наук, професор

Силабус вибіркового освітнього компонента підготовки Доктора філософії затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин

протокол №1 від 01.09.2025 р.

Завідувач кафедри: доц. Вознюк Є.В.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

проф. Шуляк А.М.

© Тихомирова Є.Б., 2025 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна очна форма навчання	Доктор філософії (PhD) галузь знань С Соціальні науки, журналістика та інформація та міжнародні відносини, Спеціальність С3 Міжнародні відносини, освітньо-наукова програма «Міжнародна відносини та стратегічні комунікації України та ЄС»	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання: 2
		Семестр: 4
ІНДЗ: немає		Лекції: 10 год.
		Семінарські: 14 год.
		Самостійна робота: 88 год.
	Консультація: 8 год.	
Мова навчання	українська	Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

ППП – Тихомирова Є.Б.
 Науковий ступінь – доктор політичних наук
 Вчене звання – професор
 Посада – професор кафедри міжнародних відносин
 Контактна інформація – 0504350123,
 електронна адреса – Yevgenia.Tyhomyrova@vnu.edu.ua
 Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>.

III. Опис освітнього компонента

1.Анотація курсу. ВОК присвячений вивченню політичного виміру функціонування глобальної медіасистеми в сучасних умовах. Характеризується місце проблематики медійної сфери у сучасному міжнародному політичному дискурсі, аналізуються глобалізація і регіоналізація як паралельні тренди розвитку глобальної медійної системи. Розкривається роль масмедій як інструменту зовнішньополітичної комунікації, доводиться ключова роль транскордонних ЗМК як компоненти реалізації м'якої сили акторів міжнародних відносин, місце PR у глобальній медіасистемі. Певна увага приділяється вивченню місця України у глобальній медіа-системі та характеристики її державної інформаційної політики

Пререквізити – Теоретичні та методологічні проблеми дослідження комунікації у міжнародних відносинах.

Постреквізити – Сучасні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку.

2.Мета і завдання освітнього компонента. Метою курсу є дати знання щодо сутності політичного виміру глобальної медіа-системи в сучасних умовах як інструменту м'якої сили держави, механізмів її реалізації й впливу та вдосконалити навички аналітичної діяльності у цій

сфері. Основними завданнями курсу є вивчення базових категорій і понять політичного виміру глобальної медіа-системи, аналіз успішних кейсів глобальної медіа-системи.

3. *Soft skills*

вміння аналізувати джерела інформації, виявляти фейки, маніпуляції та пропаганду; оцінка достовірності та упередженості контенту; здатність системно аналізувати інформаційні кампанії, наративи та стратегії впливу; робота з кейсами реальних інформаційних втручань; вміння аргументовано висловлювати думку, вести дискусії на чутливі теми; ефективна презентація результатів досліджень; усвідомлення культурних особливостей у сприйнятті інформації; здатність розпізнавати емоційний вплив інформації на аудиторію; усвідомлення меж допустимого в інформаційній боротьбі; розуміння впливу маніпуляцій на демократичні процеси; вміння слухати та враховувати різні точки зору.

IV. Структура освітнього компонента

№	Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Семінари	с/р	Консул.	Форми контролю*/ Бали
Змістовний модуль 1. Політичний вимір функціонування глобальної медіасистеми							
1.	Концептуалізація глобальної медійної системи та порядок денний	20	2	2	15	1	ДС, П, 15
2.	Міжнародні організації як актори глобального медійного порядку денного	20	2	2	15	1	ДС, П, 14
3.	Моделі відносин ЗМІ та політики	20	2	2	15	1	
4.	Входження України у глобальну медійну систему	20		4	15	1	ДС, П, 42
5.	Разом за змістовим модулем 1	80	6	10	60	4	
Змістовний модуль 2. PR аспекти глобальної медіасистеми							
6.	Місце PR у глобальній медіасистемі	20	2	2	14	2	ДС, П, 14
7.	Роль та реалізація PR-діяльності міжнародними організаціями у глобальній медійній системі	20	2	2	14	2	ДС, П, 15
	Разом за змістовим модулем 2.	40	4	4	28	4	
Всього годин/Балів		120	10	14	88	8	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо. П – практичні завдання.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Відвідування лекцій – індивідуальне рішення аспіранта. Але відсутність на семінарських заняттях повинна бути обґрунтована об’єктивними причинами (наприклад, хвороба, міжнародне

стажування, участь в наукових заходах, працевлаштування тощо). У такому разі навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі в Microsoft Teams за індивідуальним планом, погодженим із викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності.

Нульова терпимість до списування. Плагіат та списування під час виконання письмових завдань та екзаменів (зокрема, із використанням мобільних девайсів) є грубим порушеннями принципу академічної доброчесності і є неприпустимими в процесі вивчення курсу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Усі теоретичні завдання здаються у день проведення семінару. Здобувачі освіти (ЗО), які працюють, узгоджують графік здачі завдань з викладачем. Пропущені заняття здаються лише за наявності підтвердження вагомої причини відсутності (довідка про відсутність через хворобу чи заява про потребу пропустити заняття).

Якщо ЗО пройшов тренінг і отримав відповідний Сертифікат, то тема/теми освітнього компоненту чи модульна контрольна робота можуть бути зараховані (залежить від тематики тренінгу й вирішується окремо в кожному індивідуальному випадку).

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль у формі заліку регулюються Положенням про організацію освітнього процесу на третьому освітньо-науковому рівні у Волинському національному університеті імені Лесі Українки на 2025/2026 н.р.

Залік виставляється за результатами поточної роботи за умови, що ЗО виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом. Якщо ЗО не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які ЗО набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Якщо ЗО протягом поточної роботи набрав менше 60 балів, складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Питання на залік

1. Теоретико-методологічні засади дослідження глобальної медійної системи
2. Політичний вимір функціонування глобальної медійної світ-системи
3. Роль міжнародних організацій у медійній сфері
4. ЮНЕСКО як чинник розвитку глобальної медійної сфери
5. Роль ООН у забезпеченні узгодженої стратегії міжнародної кооперації у сфері інформації та комунікації
6. Роль Міжнародної організації журналістів (МОЖ) у формуванні глобальної медійної системи
7. Структура глобальної медійної системи
8. Вплив на глобальну медійну систему глобалізації і змін у цифрових технологіях
9. Регіональні медійні системи євразійського регіону в контексті геополітичних реалій
10. Медійні системи арабського та американського регіонів

11. Північноатлантична, або ліберальна модель ЗМК
(<https://mediasystemy.wordpress.com/uryvok/>)
12. Політичний вимір утворення медіа-систем в Азії та Африці
13. Інституціональний та програмний виміри міжнародної інформаційної політики України
14. Стратегічна медіа-політика України
15. Історичний розвиток медіа системи України: від олігархічного контролю до медіа-реформ
16. Засоби посилення присутності України в глобальній медіа-системі
17. Медіа як інструмент супротиву (2022–2025)
18. Співпраця українських медіа з BBC, CNN, DW та іншими міжнародними медіа платформа для висвітлення війни
19. Міжнародна комунікація та українська культурна дипломатія під час війни
20. Виклики та загрози медіа системі України
21. Мультимедійна платформа іномовлення України як інструмент протидії інформаційним зовнішнім впливам
22. Багаторівнева стратегія України у боротьбі з дезінформацією
23. Сутнісні характеристики PR
24. Роль PR у сучасних міжнародних відносинах
25. Роль міжнародного PR у формуванні громадської думки та політичних процесів.
26. Глобальний PR, його сутність, основні принципи та завдання у глобальній медіа системі
27. Інструменти міжнародного та глобального PR у сучасній медіасистемі.
28. Медіа моніторинг як інструмент глобального PR та його функції у глобальній медіасистем

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII.. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Методичне забезпечення

1. Тихомирова Є.Б. Силабус вибіркового освітнього компонента курсу «Політичні проблеми глобальної медіасистеми» підготовки Доктора філософії (PhD)/ Луцьк, ВНУ, 2025.

Основна

2. Галлін Деніел С., Манчіні Паоло. Сучасні медіасистеми: три моделі відносин ЗМІ та політики / Переклад з англ. О. Насика. К.: Наука, 2008. 320 с. (1-9 розділи є електронний варіант. URL: https://books.google.com.ua/books?id=IioxSa7TvyoC&hl=uk&source=gbs_navlinks_s).
3. Зернецька О. В. (1999). Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини: монографія.
4. Терещук, В. І. Політичні проблеми розвитку глобальної медійної системи в постбіполярний період : монографія / В. І. Терещук. – К. : Таксон, 2019. – 350 с.

5. Тихомирова Є. Б. Паблік рилейшнз у глобалізованому світі: монографія / Є. Б. Тихомирова. – К.: Наша культура і наука, 2004. – 489 с.

Додаткова

6. Europe Press Freedom Report 2024: Confronting Political Pressure, Disinformation, and the Erosion of Media Independence. URL: https://www.ifj.org/fileadmin/user_upload/Europe_Press_Freedom_Report_2024.pdf

7. Flew, T. (2018). Understanding global media. Bloomsbury Publishing. URL: <https://i.twirpx.link/file/3673555/grant/>

8. Lule, J. (2021). Globalization and media: Global village of Babel. Rowman & Littlefield. URL: https://books.google.com.ua/books?id=J7USEAAAQBAJ&dq=Globalization+and+Media&lr=&hl=uk&source=gbs_navlinks_s

9. Machin, D., & Van Leeuwen, T. (2007). Global media discourse: A critical introduction. Routledge. URL: <https://i.twirpx.link/file/2343843/grant/>

10. McCorkindale Tina et. al. (2024). Navigating a Changing Media Landscape. URL: <https://instituteofpr.org/wp-content/uploads/IPR-Study-.pdf>.

11. Media. The annual report on the most valuable and strongest media brands. URL: <https://brandirectory.com/reports/media>,

12. Vasava, L. T. (2023). Impact of Mass Media and Globalization. International Journal of Advances in Social Sciences, 11(3), 188-190. URL: https://ijassonline.in/HTML_Papers/International%20Journal%20of%20Advances%20in%20Social%20Sciences__PID__2023-11-3-10.html

13. Даниленко, С. І., & Сobotюк, М. І. (2017). Мультимедійна платформа іномовлення України як інструмент протидії інформаційним зовнішнім впливам. Гілея: науковий вісник, (120), 245-248.

14. Звіт про сприйняття України у світі 2023. URL: https://brandukraine.org.ua/documents/148/UA_Ukraines_Global_Perception_Report_2023.pdf.

15. Звіт про сприйняття України у світі 2024. 11 березня 2025 р. URL: https://brandukraine.org.ua/documents/184/web_%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B8%D0%BD%D1%8F%D1%82%D1%82%D1%8F_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%96%D0%BD%D0%B8_2024-%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%81%D0%BD%D1%83%D1%82%D0%BE_1.pdf.

16. Климанська, Л. Д., & Луцишин, Г. І. (2022). Практики споживання контенту медіа в сучасному інформаційному суспільстві і формування громадянської культури. URL: dspace.pdpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/15620.

17. Кузнецов, С. В., Левченко, М. Г., & Форостян, А. Ф. (2023). Транснаціональні медіа та глобалізація: взаємозв'язок культур та інформаційних технологій. Культурологічний альманах, (3), 279-283.

18. Мазука, Л. (2024). Закордонне українство в системі публічної дипломатії України. Політичні дослідження/Political Studies, (2 (8)), 184-202.

19. Не зупиняємося. Як припинення американської допомоги вплинуло на роботу українських медіа (опитування) . URL: <https://detector.media/community/article/237819/2025-02-02-ne-zupynuayemosya-yak-prypynennya-amerykanskoj-dopomogy-vplynulo-na-robotu-ukrainskykh-media-opytuvannya/>

20. Петров, П. (2023). Технології політичної комунікації в міжнародних відносинах України: використання PR-технологій. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, (3 (17)), 98-108.

21. Снопок О., Романюк А. (2022). Дивимось, читаємо, слухаємо: як змінилось меліаспоживання українців в умовах повномасштабної війни. URL:<https://www.pravda.com.ua/columns/2022/06/22/7353987/>
22. Стратегічні комунікації ЄС: протидія деструктивним впливам. Кол. моногр. / за заг. ред. д-ра політ. наук, проф. Н. Карпчук. – Луцьк :Вежа-Друк, 2023. – 308 с.
23. Субота Ірина. (2025). Неприборкана гідра: як контент RT France залишається в інфопросторі країн ЄС попри санкції URL: <https://cedem.org.ua/analytics/rt-france/>
24. Терещук В.І. Медійна складова «м'якої сили» України як елемент національної безпеки: концептуальний вимір // Міжнародні відносини. Серія: Політичні науки. 2017. № 13. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/3011
25. Ткач Юлія. (2024). Як українському бізнесу будувати PR на глобальних ринках – деталі про новий освітній серіаліті. URL: <https://vctr.media/ua/yak-ukrayinskomu-biznesu-buduvaty-pr-na-globalnyh-rynkah-detali-pro-novuj-osvitnij-serialiti-212721/>
26. Трачук Т. А., & Андрющенко, М. Ю. Тенденції й особливості функціонування онлайн-медіа. Вчені записки, 212. URL: https://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/4_2024/part_2/36.pdf
27. Що пишуть про Україну медіа Глобального Півдня. (2025). URL: <https://cpd.gov.ua/international-direction/globalnyj-pivden/shho-pyshut-pro-ukrayinu-media-globalnogo-pivdnya-17/#>; <https://cpd.gov.ua/international-direction/globalnyj-pivden/shho-pyshut-pro-ukrayinu-media-globalnogo-pivdn/>
28. Як іноземні ЗМІ бачать Україну: огляд міжнародних медіа про ключові події. (2024). URL: <https://world-press.org/aktualni-trendi/yak-mizhnarodni-media-bachat-ukrayinu-oglyad-inozemnyh-zmi-pro-klyuchovi-podiyi/>